

VII. Ἐνταξίς Τουρκίας στήν ΕΕ. Βαρουσήμαντος μελέτη γερμανικοῦ ἴνστιτούτου

[Ἰνστιτούτον Ἀμυντικῶν Ἀναλύσεων, Ὑπηρεσιακὸ Ὑπόμνημα 26, Ἀθήνα, 6/12/2004]

Τὸ Ἰνστιτούτον Μελετῶν Ἀνατολικῆς Εὐρώπης τοῦ Μονάχου (Osteuropa Institut München), τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο καλλίτερα τῆς Γερμανίας στὸ ἐρευνητικόν του πεδίο, συνέταξε καὶ παρουσίασε προσφάτως ἐπιστημονικὴ μελέτη γιὰ τίς συνέπειες τῆς ἐνδεχομένης ἐντάξεως τῆς Τουρκίας στήν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωση.

Τὸ γεγονός ἀπέσπασε τὴν προσοχὴ ὁλοκλήρου τοῦ γερμανικοῦ τύπου, διότι, ὅπως ὀρθῶς ἐπεσημάνθη, εἶναι ἡ πρώτη ἐπιστημονικὴ μελέτη ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὸ σύνολο τῶν συνεπειῶν ποὺ θὰ ἔχει μία πιθανὴ ἔνταξις τῆς Τουρκίας στήν ΕΕ καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον ἐμπεριστατωμένο, μεθοδικὸ καὶ ἀπηλλαγμένο πολιτικῶν σκοπιμοτήτων. Περαιτέρω, γιὰ πρώτη φορὰ διερευνῶνται ὀρθολογικῶς καὶ χωρὶς τὸ ἄγχος τῶν καταναγκασμῶν τῆς «political correctness» πιθανὲς ἐναλλακτικῆς μορφῆς σχέσεως τῆς Τουρκίας μὲ τὴν ΕΕ.

Ἡ ἐκτάσεως 62 σελίδων μελέτη φέρει τὸν τίτλο «EU-member Turkey? Preconditions, consequences and integration alternatives». Τὴν ἐπιστημονικὴ εὐθύνη εἶχε ὁ δρ Wolfgang Quaisser, ἐκ μέρους τοῦ Osteuropa Institut München, ἐν συνεργασίᾳ πρὸς τὸν συνάδελφό του ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Κέντρο Εὐρωπαϊκῶν Μελετῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου τῆς Αὐστραλίας Steve Wood (National University of Australia / National Europe Center). Ἡ ἐπίσημος παρουσίασις τῶν πορισμάτων ἔλαβε χώρα στήν βαναρική καγκελλαρία τὴν 9η Νοεμβρίου τρέχοντος ἔτους. Σημειωτέον ὅτι ὁ ὑπουργὸς εὐρωπαϊκῶν υποθέσεων τοῦ ὁμοσπόνδου κράτους τῆς Βαυαρίας Eberhard Sinner, ὁ ὁποῖος παρέστη στήν ἐκδήλωση, ἐδήλωσε ὅτι «εἶναι ἕνα ὑποχρεωτικὸ ἀνάγνωσμα γιὰ ὅλους τοὺς ἀρχηγοὺς κρατῶν καὶ κυβερνήσεων, οἱ ὅποιοι καλοῦνται νὰ ἀποφασίσουν τὴν 17η Δεκεμβρίου στὶς Βρυξέλλες περὶ ἐνάρξεως ἐνταξιακῶν διαπραγματεύσεων μὲ τὴν Τουρκία».

Ἡ μελέτη ἐξετάζει διεξοδικῶς: α) τὸ ἐὰν ἡ Τουρκία πληροῖ ἢ ὄχι τὰ κριτήρια (οἰκονομικὰ καὶ πολιτικὰ) τῆς συμμετοχῆς τῆς στήν ΕΕ· β) τίς παντοειδεῖς (οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς, δημογραφικῆς, διεθνοπολιτικῆς καὶ στρατηγικῆς) συνέπει-

ες, επιπτώσεις και παρενέργειες που θα επιφέρει στην ΕΕ ένδεχομένη ένταξις της Τουρκίας γ) τις πιθανές εναλλακτικές μορφές σχέσεως ΕΕ-Τουρκίας.

Τὰ πορίσματά της συνιστοῦν, κυριολεκτικῶς, κόλαφο γιὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ, καὶ ἰδίως γιὰ τὸν ἀπερχόμενον γερμανὸ ἐπίτροπο Günther Verheugen (ὁ ὁποῖος ἐν πολλοῖς ἐχειρίσθη τὸ κρίσιμο ζήτημα τῶν ἐνταξιακῶν διαπραγματεύσεων ΕΕ-Τουρκίας καὶ καθώρισε τὸ περιεχόμενο τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς), ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ὁμοσπονδιακὴ κυβέρνησις σοσιαλδημοκρατῶν καὶ πρασίνων (Schröder/Fischer), ἡ ὁποία, ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὴν κυβέρνησις Blair, ὑπερθεμάτισε στὸ ζήτημα τῆς ἐντάξεως τῆς Τουρκίας στὴν ΕΕ.

Καὶ τοῦτο διότι ἡ ἀνάλυσις καταδεικνύει: I) τὸ ἀβάσιμο τῶν παντὸς εἶδους ἐπιχειρημάτων (εἴτε καθαρῶς οἰκονομικῶν εἴτε στρατηγικῆς-πολιτικῆς φύσεως) ποὺ ἐπεστρατεύθησαν γιὰ νὰ δικαιολογηθῆ ἡ ένταξις τῆς Τουρκίας στὴν ΕΕ καὶ II) τὶς βαρύτερες ἐπιπτώσεις μιᾶς τέτοιας ἐξελίξεως γιὰ τὴν οἰκονομικὴ, κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴν συνοχὴ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ οἰκοδομήματος, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ ἴδιο τὸ μέλλον τοῦ ἐγχειρήματος τῆς πολιτικῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρώπης.

Συγκεκριμένως, ἡ μελέτη διαπιστώνει ὅτι:

1) Δὲν πληροῦνται εἰσέτι τὰ πολιτικὰ (Κοπεγχάγη) καὶ οἰκονομικὰ κριτήρια τῆς συμμετοχῆς τῆς Τουρκίας στὴν ΕΕ.

2) Δὲν εὐσταθοῦν τὰ οἰκονομικὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ἐντάξεως: I) Ἔχουν ὑπερεκτιμηθῆ τὰ ὑποτιθέμενα κέρδη τῆς ΕΕ. Ἡ ἀναμενομένη ὠθησις πρὸς τὴν εὐρωπαϊκὴ οἰκονομία ἀπὸ μιὰ τουρκικὴ ένταξιν θὰ εἶναι «περιθωριακὴ», παρὰ τὰ περὶ τοῦναντίου λεγόμενα. II) Ἀντιθέτως, ἔχουν σοβαρῶς ὑποτιμηθῆ οἱ ἀρνητικὲς συνέπειες τῆς τουρκικῆς ἐντάξεως ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῆς ΕΕ. Οἱ ἐπιπτώσεις θὰ εἶναι «βαρύτερες». «*Ἀλείρωσ βαρύτερες ἀπὸ ὅ,τι τὶς παρουσίασε ἡ Κομμισσιόν*», ὅπως γράφεται κατὰ λέξιν. Καταγγέλλεται δὲ ὅτι «*τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἐπιτρόπου Φερχόυγκεν δὲν φωτίζει ἐπαρκῶς τὶς συνέπειες*».

Ἐπ' αὐτοῦ ἀναφέρονται χαρακτηριστικῶς τὰ ἀκόλουθα: I) Ἡ Τουρκία θὰ προσεγγίσει σὲ 40 χρόνια τὸ 75% τοῦ κοινοτικοῦ μέσου βιοτικοῦ ἐπιπέδου — ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι κατὰ τὸ διάστημα αὐτῶν τῶν 40 ἐτῶν ἡ τουρκικὴ οἰκονομία θὰ ἔχει ρυθμὸ ἀναπτύξεως 5%. II) Ἀντιστρόφως, ὅμως, ἥδη ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς ἐντάξεως, ἡ Τουρκία, ὡς ἡ μεγαλυτέρα χώρα τῆς Ἐνώσεως, θὰ ἔχει νόμιμον καὶ θεμιτὴν ἀξίωσις ἐπὶ τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῶν κοινοτικῶν ἐπιδοτήσεων καὶ πόρων. Ἐάν, παραδείγματος χάριν, ἡ χώρα ἐνταχθῆ τὸ 2014 (τὸ ἐνωρίτερον δυνατὸν ποὺ ἔχει γραφεῖ), τότε θὰ ἔχει ἀξίωσις ἐπὶ ἐνὸς ποσοῦ 21 δις εὐρῶ ἀπὸ τὰ ταμεῖα τῶν Βρυξελλῶν. Ἐάν ἡ ἐν λόγω χώρα ἐνταχθῆ τὸ 2025, θὰ δύναται νὰ ἐγείρει ἀξίωσις ἐπὶ ἐνὸς ποσοῦ 28 δις εὐρῶ ἥτοι τὸ τετραπλάσιον τῶν ὄσων λαμβάνει ἡ Ἰσπανία (ὁ, μέχρι σήμερα, ὑπ ἀριθμὸν ἑνας δέκτης κοινοτικῶν πόρων).

3) Βαρύτερες θὰ εἶναι καὶ οἱ δημογραφικὲς ἐπιπτώσεις, παρὰ τὰ περὶ τοῦναντίον λεγόμενα.

I) Οἱ (λίαν αἰσιόδοξες) ἐκτιμήσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐδράζονται ἐπὶ τῆς συλλογιστικῆς ἀφετηρίας ὅτι τὸ ἀναμενόμενον μεταναστευτικὸ ρεῦμα δὲν θὰ ἐκδηλωθῆ ἐπειδὴ ὑποτίθεται ὅτι θὰ γεφυρωθῆ τὸ «χάσμα εὐημερίας» μεταξὺ ΕΕ καὶ Τουρκίας.

II) Ἐν τούτοις, ἀπὸ τὴν στιγμὴ πού, ὡς ἀπεδείχθη, τὸ (μέγα) χάσμα εἰσοδήμα-

τος μεταξὺ ΕΕ καὶ Τουρκίας θὰ διατηρηθεῖ γιὰ τοὐλάχιστον 40 χρόνια, ὀφείλει νὰ ἀναμένεται ἡ ἐμφάνισις ἑνὸς ἰσχυροῦ μεταναστευτικοῦ ρεύματος ἀπὸ Τουρκία πρὸς Εὐρώπη, τῆς τάξεως τῶν 4 ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων.

4) Δὲν εὐσταθοῦν τὰ στρατηγικῆς καὶ πολιτικῆς φύσεως ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα κρίνονται ὡς «μὴ πειστικά» — καὶ ἐμμέσως πλὴν σαφῶς ἀποδίδονται στὴν ἐξυπηρέτηση πολιτικῶν σκοπιμοτήτων.

Ἡ μελέτη θέτει εὐθέως ὑπὸ ἀμφισβήτησιν καί, τελικῶς, καταρρίπτει τὴν ἐπιχειρηματολογία τῶν ἀγγλο-ἀμερικανῶν, τὴν ὁποῖαν υἰοθέτησαν καὶ οἱ εὐρωπαϊοὶ σοσιαλδημοκράτες ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι δηλαδὴ ἡ ἔνταξις τῆς Τουρκίας θὰ ἀσκήσει θετικὴν ἐπίδραση: I) στὴν διεθνοπολιτικὴ θέση καὶ ἀσφάλεια τῆς Εὐρώπης (ΚΕΠΠΑ, ΕΠΑΑ)· II) στὸν ἰσλαμικὸ κόσμον· III) στὴν ἴδια τὴν Τουρκία («μεταρρυθμίσεις»).

Τὰ συγκεκριμένα συμπεράσματα ἔχουν ὡς ἐξῆς:

α) *Περὶ τοῦ εἰκαζομένου ρόλου τῆς Τουρκίας ὡς «προτύπου» γιὰ τὸν ἰσλαμικὸν κόσμον:* I) Ἡ ἔνταξις τῆς Τουρκίας στὴν ΕΕ «οὐδόλως ἀποτελεῖ μέσον ἀποτροπῆς τῆς συγκρούσεως τῶν πολιτισμῶν». II) Ὁ διαρκῶς ἐπαναλαμβανόμενος ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ Τουρκία, ἐνταχθεῖσα στὴν ΕΕ, θὰ ἀποτελέσει πρότυπο καὶ ὑπόδειγμα γιὰ τὰ ἰσλαμικὰ κράτη τῆς Μέσης καὶ Ἐγγύς Ἀνατολῆς «μόλις καὶ μετὰ δυσκολίας ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ βásiμος». III) Συναφεῖς πομπώδεις δηλώσεις τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ ὑπουργοῦ ἐξωτερικῶν Joschka Fischer χαρακτηρίζονται «μελοδραματικές».

β) *Περὶ τῶν συνεπειῶν ἐπὶ τῆς διεθνοπολιτικῆς καὶ ἀμυντικοπολιτικῆς θέσεως τῆς Εὐρώπης (ΚΕΠΠΑ, ΕΠΑΑ):*

I) Ἀπορρίπτεται ὡς «πολιτικὴ νηπιαγωγείου» ἡ ἀντίληψις Verheugen ὅτι ἡ Τουρκία, ἐνταχθησομένη, θὰ συμπεριφερθεῖ ὑπὲρ τῆς ΚΕΠΠΑ / ΕΠΑΑ, δοθέντος ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος χώρα ἔχει καὶ θὰ ἀκολουθήσει τὴν δική της γεωστρατηγικὴ καὶ διεθνοπολιτικὴ «ἀτζέντα» (κατὰ λέξιν: «ὄλως διάφορες προτεραιότητες ἀπὸ ὅ,τι πολλές, ἀν' ὅχι ὅλες οἱ χώρες τῆς ΕΕ»).

II) Ἀντιθέτως, ἡ ἐνδεχομένη ἔνταξις τῆς Τουρκίας θὰ ἔχει δυσμενεῖς συνέπειες στὴν διεθνοπολιτικὴ καὶ ἀμυντικοπολιτικὴν ἰκανότητα τῆς ΕΕ, ἡ ὁποῖα θὰ καταστεῖ ἀκόμη ὀλιγότερον ἰκανὴ νὰ ἀναλαμβάνει δράση πρὸς ἐξυπηρέτησιν στρατηγικῶν συμφερόντων της.

III) Συνολικῶς, ἡ ἑτερογένεια τῆς ΕΕ θὰ ἐνισχυθεῖ, ἡ ἐπίτευξις συναινέσεως θὰ δυσχερανθεῖ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ συνοχὴ θὰ ἐξασθενήσῃ.

IV) Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι ὄχι περισσοτέρα ἀλλὰ ὀλιγοτέρα ἀσφάλεια πολλῶ δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ ΕΕ θὰ γειτνιάζει πλέον μὲ ἐστίεις κρίσεων καὶ συρράξεων.

V) Τὸ σπουδαιότερον, ὅμως, εἶναι ὅτι τίθεται στὸ περιθώριον ὁ μεῖζων σκοπὸς τῆς πολιτικῆς ἐνώσεως τῆς Εὐρώπης.

γ) *Περὶ τῶν συνεπειῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας τῆς Τουρκίας:* Τὸ κόστος προσαρμογῆς θὰ εἶναι τεράστιο καὶ ἡ ἐπιβάρυνσις γιὰ τὴν μικρὰ ἐπιχειρηματικὴ μονάδα καὶ τὴν μικρὰ γαιοκτησίαν ἰσχυρὰ (μὲ ὅ,τι αὐτὸ συνεπάγεται ἀπὸ κοινωνικῆς, δημογραφικῆς καὶ πολιτικῆς ἐπόψεως).

δ) *Περὶ ἐνδεχομένης κρίσεως στὶς σχέσεις ΕΕ Τουρκίας:* Ὁ σοβαρότερος

κίνδυνος για τις σχέσεις Ευρώπης-Τουρκίας θα προέλθει από την καλλιέργεια έξωπραγματικών προσδοκιών και την μετέπειτα διάψυσή των.

ε) Άρα, είναι άκρως επιβεβλημένη ή έκπληξη μιας στρατηγικής εξόδου από το έπερχόμενο αδιέξοδο και η αναζητήσις εναλλακτικών μορφών σχέσεως ΕΕ-Τουρκίας.

Έκ της όλης μελέτης συνάγεται ότι η έξευρεσις εναλλακτικών λύσεων είναι επιτακτική ανάγκη, πλέον, για την ΕΕ, για τους εξής λόγους:

I) Διότι η ένταξις της Τουρκίας θα έχει βαρύτατες και μη αναστρέψιμες συνέπειες για την Ένωση (υπονοείται, καίτοι δεν λέγεται αυτολεξεί, εκείνο το όποιο και προσφάτως υπενεύθμισε ο πρόην πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας Βαλερή Ζισκάρ Ντ' Έσταίν, ότι δηλαδή το ζήτημα δεν είναι πλέον η Τουρκία αλλά η Ευρώπη).

II) Διότι η (θεωρητικώς/νομικώς ύφισταμένη και πρακτικώς/ πολιτικώς μη δυναμένη να αποκλεισθεί) απόρριψις της τουρκικής εντάξεως, σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο, από ένα ή περισσότερα κράτη-μέλη, θα προκαλέσει επιπλοκές απείρως κρισιμότερες από τις τριβές που θα ανεφύοντο εάν εγκαίρως και κατά τρόπον πειστικόν αλλά και αποφασιστικόν οι ευρωπαίοι ιθύνοντες διαμηνύσουν στην Άγκυρα ότι δεν πρόκειται να ένταχθει ως πλήρες μέλος στην ΕΕ, καταθέτοντας ταύτοχρόνως μία καλώς κατηρητισμένη και ολοκληρωμένη αντιπρόταση.

Η μελέτη του Ίνστιτούτου Ανατολικής Ευρώπης έπειξεργάσθη και κατέθεσε δύο εναλλακτικές αντιπροτάσεις:

α) σχέση ενισχυμένης συνεργασίας («προνομιακή σχέση») και

β) διηυρημένη εταιρική σύνδεση.

Έπ' αυτών συγκεκριμένως:

I) Η προνομιακή σχέση σημαίνει ενισχυμένη οικονομική και πολιτική συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας εκτός των κοινοτικών οργάνων και αποκλειομένων των τομέων των σχετικών με την ασφάλεια και την οικονομική συνοχή της ΕΕ*.

Ίδιαιτέρως και μετ' έμφάσεως αποκλείεται πάσα πρόσβασις της Τουρκίας στους τομείς: της Συνθήκης του Σέγκεν (έλευθέρια διακίνησις εργαζομένων κλπ.)· της πολιτικής συνοχής, των διαρθρωτικών ταμείων και γεωργικών έπιδοτήσεων της ΟΝΕ.

II) Η διηυρημένη εταιρική σύνδεσις προβλέπει την ένσωμάτωσι της Τουρκίας στον ευρωπαϊκόν οικονομικόν χώρο (με ειδικές ρήτρες περί περιορισμού στην έλευθέρια διακίνησις εργαζομένων) αλλά και την σταδιακή ένσωμάτωσή της στις κοινοτικές πολιτικές καθώς και στα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Ίδιαιτέρως προβλέπεται η ένσωμάτωσις της Τουρκίας στην πολιτική συνοχή και την διαρθρωτική πολιτική της ΕΕ καθώς και στις πολιτικές δομές και το θεσμικόν έποικοδόμημα της ΕΕ (τακτική συμμετοχή Τουρκίας στις συνεδριάσεις των οργάνων, χωρίς δικαίωμα ψήφου).

ς) Άξιολόγησις και εκτίμησις των δύο αντιπροτάσεων.

* Η πλαγιογράφησις ιδική μας.

Ἀμφότερες οἱ προτεινόμενες ἐναλλακτικὲς λύσεις ἀποσκοποῦν νὰ ἀπαντήσουν κατὰ τρόπον ὀρθολογικό, τεκμηριωμένο καὶ συνολικό στὸ βαρυσήμαντο καὶ πολιτικῶς φλέγον ἐρώτημα ὡς πρὸς τὸ ποιά εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη μορφή τῆς μελλοντικῆς σχέσεως τῆς ΕΕ μὲ τὴν Τουρκία ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποτρέψουν, ἔστω καὶ τὴν ὑστάτη ὥρα, τὴν πρόκληση ἀνηκέστου ζημίας στὸ ἴδιο τὸ σημερινὸ καὶ αὐριανὸ οἰκοδόμημα τῆς ΕΕ — ζημία τὴν ὁποία οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν συμπεράνει ὅτι θὰ ἐπιφέρει ἡ ἐνδεχομένη ἔνταξις τῆς Τουρκίας ὡς πλήρους μέλους στὴν Ἑνωσι.

Ἦδη κατὰ τὴν ἐπίσημη παρουσίαση τῆς μελέτης (στὴν βαυαρικὴ καγκελλαρία) κατέστη φανερὸ τὸ ἐγγενὲς μειονέκτημα τῆς δευτέρας ἐναλλακτικῆς προτάσεως (διηρημένη ἐταιρικὴ σύνδεσις).

Τοῦτο ἔγκειται στὸ ὅτι ἔχει ἡμερομηνία λήξεως: μακροπροθέσμως δὲν θὰ εἶναι πολιτικῶς δυνατὸν γιὰ τὴν ΕΕ νὰ συνεχίσει νὰ ἀποκλείει τὸ συνδεδεμένο μέλος ἀπὸ τὰ δικαιώματα τοῦ πλήρους μέλους καί, συνεπῶς, κάποιαν στιγμὴ θὰ ὑποχρεωθεῖ νὰ ἀποδεχθεῖ τὴν πλήρη ἔνταξη ὁπότε, ὅμως, τὸ πρόβλημα (τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίλυσις ἦταν τὸ ζητούμενο) τελικῶς θὰ τεθεῖ ἐκ νέου.

Ἀντιθέτως, ὁ ρητὸς, ἐπακριβὴς καὶ πειστικὸς καθορισμὸς μιᾶς προνομιακῆς σχέσεως κρίνεται, ἐν τέλει, προτιμότερος, ἀποτελώντας μάλιστα ἓνα καλὸ ὑπόδειγμα καὶ γιὰ μία σειρὰ ἄλλων κρατῶν ποὺ ἐπίσης κρούουν τὴν θύρα τῆς Εὐρώπης, καὶ τῶν ὁποίων μάλιστα ἡ ἀπόρριψις θὰ ἦταν ἐξαιρετικῶς δύσκολη μετὰ τὸ τουρκικὸ προηγούμενο, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ πλήρης ἔνταξις θὰ ἐπέφερε ὁμοίως σοβαρὲς καὶ ἀνεπιθύμητες παρενέργειες στὴν οἰκονομικὴ, κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ συνοχὴ τῆς ΕΕ.

Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς, ἄλλωστε, ἡ βαυαρικὴ κυβέρνησις ἔλαβε ἀπεριφράστως θέση ὑπὲρ τῆς προνομιακῆς σχέσεως, ἐπιμένοντας συγχρόνως στὴν ἀνάγκη νὰ ἀποκλεισθοῦν οἰεσδήποτε παραχωρήσεις τῆς ΕΕ πρὸς τὴν Τουρκία στὰ ζητήματα τῆς ἀσφαλείας (Σέγκεν) καὶ τῶν πολιτικῶν συνοχῆς.

ξ) Ἡ μελέτη ἀσκεῖ συνολικὴ κριτικὴ στὴν παραπλανητικὴ καὶ ἀντιδημοκρατικὴ στάση τῆς ἐπιτροπῆς (καὶ ἐπὶ μέρους κυβερνήσεων).

Ἀξιοσημείωτον εἶναι τὸ (καινοφανὲς γιὰ τὰ γερμανικὰ δεδομένα) γεγονὸς τῆς ἐξόχως αὐστηρᾶς γλώσσης τῶν συντακτῶν τῆς μελέτης ἔναντι τῶν ἰθυνουσῶν πολιτικῶν καὶ γραφειοκρατικῶν ἐλίτ, τόσο σὲ κοινοτικὸ ὅσο καὶ σὲ ἐθνικὸ ἐπίπεδο. Καὶ μόνη ἡ ἀνάγνωσις τῆς μελέτης ἀρκεῖ γιὰ νὰ ἀναδειχθεῖ, γιὰ ἄλλη μία φορὰ, τὸ περιβάλλον «δημοκρατικὸ ἔλλειμμα» τῆς ΕΕ. Ἡ πολιτικὴ νοοτροπία καὶ πρακτικὴ ὠρισμένων ἐκ τῶν ἐκπροσώπων τῶν συγχρόνων πολιτικῶν καὶ γραφειοκρατικῶν ἐλίτ ἀποκαλύπτει ἀσύλληπτον ἐμμονὴν σὲ ἓνα — σαφῶς ὀλοκληρωτικῆς ὑφῆς — μεσσιανικὸ προοδευτισμὸ καὶ ἰακωβινισμὸ. Τὰ ἔργα καὶ οἱ ἡμέρες τοῦ ἐπιτρόπου Verheugen (γνωστοῦ σὲ μᾶς καὶ ἀπὸ τὴν ἀχαρκτήριστη στάση του κατὰ τὴν ἀπόπειρα ἄνωθεν καὶ ἔξωθεν ἐπιβολῆς τοῦ σχεδίου Χάνεϋ/Ἀννάν), ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἰθυνόντων, παραπέμπουν σὲ πρακτικῆς τῆς σοβιετικῆς νομενκλατούρας, μὴ συνάδουσες πρὸς μίαν κοινοπολιτεῖαν δημοκρατικῶν ἐθνῶν.

Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι τόσοσιν ὁ γραφειοκρατικὸς Λεβιάθαν τῆς ἐπιτροπῆς ὅσον καὶ ἡ ὁμοσπονδιακὴ γερμανικὴ κυβέρνησις Φίσερ/ Σραϊντερ συστηματικῶς προσεπάθησαν, διὰ τῶν ἰδεολογικῶν μηχανισμῶν ποὺ ἐλέγχουν, νὰ

παρεμποδίσουν την ψύχραιμη, αντικειμενική και συνολική εξέταση του ζητήματος της τουρκικής εντάξεως, σε όλες τις πτυχές, συνέπειες και παρενέργειες. Η επιτροπή ηρνήθη να εκπληρώσει ακόμη και την αυτονόητον υποχρέωση μιάς μικρᾶς επιχειρηματικῆς μονάδος επιπέδου συνοικίας: να προβεί σε ένα προϋπολογισμό κόστους του ὅλου ἐγχειρήματος ἐπικαλουμένη τὸ σαθρὸ ἐπιχείρημα ὅτι πάντα ταῦτα εἶναι εἰκασίες (*speculations*)! Μία και μόνη πλήρης οικονομική ἐκτίμησις ὑπῆρξε: Αὐτὴ ποὺ κατέθεσε πρὸ καιροῦ και πάλιν τὸ *Ἰνστιτοῦτον Μελετῶν Ἀνατολικῆς Εὐρώπης*, τὴν φορὰ ἐκεῖνη γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ ὑπουργοῦ οικονομικῶν Hans Eichel. Ὅταν ὁ ὑπουργὸς τὴν ἔλαβε καὶ τὴν ἀνέγνωσε, ἡρνήθη τὴν δημοσίευσή της!

η) Ἐν κατακλείδι, μίᾳ προσωπικῇ κρίσις: I) Ἐν περίπτωσει ἐντάξεως τῆς Τουρκίας στὴν ΕΕ, οἱ ἐπιπτώσεις θὰ εἶναι βαρύτερες καὶ μὴ ἀναστρέψιμες γιὰ τὴν συνοχή, τὴν φυσιογνωμία καὶ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης. II) Τὸ ὄραμα τῆς πολιτικῆς Εὐρώπης ἐνταφιάζεται ὀριστικῶς. Ἡ διεύρυνσις πρὸς τὸν ἰσλαμικὸ κόσμον, ἀπαρχὴ μόνον τῆς ὁποίας θὰ ἀποτελέσει τυχὸν ἔνταξις τῆς Τουρκίας, θὰ ὀδηγήσει, ἐν τέλει, σὲ μίᾳ εὐρω-ἰσλαμικῇ ζώνῃ ἐλευθέρων συναλλαγῶν, μίαν «Εὐραβία» (*Eurabia*)*, κατὰ τὴν διατύπωση τοῦ Niall Ferguson, σὲ ἓνα «οἰκονομικὸ NATO», τὸ ὁποῖον ἄλλωστε σταθερῶς ἐπιδιώκουν οἱ ἀγγλο-ἀμερικανοὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ἢ σὲ ἓνα ΟΗΕ ἐν σμικρύνσει. Πλὴν ὅμως, ἓνα εἶναι ἀπολύτως βέβαιον: εὐρωπαϊκὸς πόλος διεθνοῦς ἰσχύος, ἐνιαῖος, συνεκτικὸς καὶ ὠλοκληρωμένος, δὲν πρόκειται νὰ ὑπάρξει! «Ἐνωσις», ἦτοι κοινότης ἱστορικοῦ/πολιτισμικοῦ πεπωμένου, πολιτικῆς βουλήσεως, στρατηγικῆς φιλοδοξίας καὶ ἀποτελεσματικῆς πρακτικῆς δράσεως, ἀποκλείεται μὲ μίᾳ ΕΕ ἀπὸ τὸ Ἀμπερντὴν μέχρι τὸ Ντιγιαρμπάκῆρ – ἢ καὶ πέρα αὐτοῦ!

Οἱ δύο σπουδαιότεροι κλειδοῦχοι τῶν πιδὸ σημαντικῶν γιὰ τὴν παγκόσμιον ναυτικὴν δυνάμη γεωπολιτικῶν διόδων καὶ κομβικῶν σημείων στὸν σπαϊκμανιανὸ Ἀναχωματικὸ Δακτύλιο θὰ ἐλέγχουν στρατηγικῶς καὶ πολιτικῶς, καθ' ὀλοκληρίαν, τὸ ἀχανὲς καὶ ἀσυνάρτητο διεθνοπολιτικὸ μόρφωμα τῆς δυτικῆς Εὐρασίας, ποὺ κατ' εὐφημισμὸν μπορεῖ, ἴσως, νὰ ἐξακολουθήσει νὰ ὀνομάζεται «Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις»· ἢ Ἀγγλία στὰ βορειοδυτικὰ καὶ ἡ Τουρκία στὰ νοτιοδυτικὰ!

Ἡ τελευταία, ὡς ἐκ τοῦ δημογραφικοῦ ὄγκου της καὶ τοῦ ἀναλόγου εἰδικοῦ βάρους της στὰ ὄργανα καὶ τὴς πολιτικῆς τῆς ΕΕ, θὰ ἔχει ἀναβαθμισθεῖ σὲ ἐνδοεὐρωπαϊκὴ ὑπερδύναμη, ἐπιβάλλουσα τὴς βουλήσεις της πρῶτιστα καὶ κυρίως στὴν γείτονα Ἑλλάδα, ἢ ὁποία θὰ ἔχει ὑποστῆ ἄλλη μίᾳ δεινῇ, ἱστορικῶν διαστάσεων, μείωση τοῦ περιφερειακοῦ γεωπολιτικοῦ καὶ γεωπολιτισμικοῦ ἰσοξυγίου εἰς βάρος της. Ὅποτε, σὺν τοῖς ἄλλοις, θὰ ἔχει ἀκυρωθεῖ καὶ ὁ μείζων πολιτικὸς λόγος ἔνεκεν τοῦ ὁποίου ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς ἐνέταξε τὴν χώρα μας στὴν εὐρωπαϊκὴ συμπολιτεία.

* Ἄλλωστε, πρόκειται περὶ θέσεως τὴν ὁποίαν πρῶτος ὑπεστήριξε ὁ συνταγματάρχης Καντάφη, θεωρήσας ὅτι ἡ ἄλωσις τῆς Εὐρώπης ὑπὸ τῶν ἀράβων εἶνε δεδομένη, συνεπεία τῆς ὑπογεννητικότητος καὶ τῆς γηράνσεως τῶν εὐρωπαίων.